

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 338/2022
06.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Миролјуба Томића и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Мине Таушановић, поднетом против правноснажних пресуда Другог основног суда у Београду К.бр.1155/21 од 18.11.2021.године и Вишег суда у Београду Кж1.бр.797/21 од 20.01.2022.године, у седници већа одржаној дана 06. априла 2022. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Мине Таушановић поднет против правноснажних пресуда Другог основног суда у Београду К.бр.1155/21 од 18.11.2021.године и Вишег суда у Београду Кж1.бр.797/21 од 20.01.2022.године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, док се исти захтев у осталом делу одбацује.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду К.бр. 1155/21 од 18.11.2021.године, окривљени АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од пет месеци.

Истом пресудом, на основу члана 84. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности обавезног лечења алкохоличара која ће се извршавати у заводу за извршење казне или одговарајућој здравственој или другој специјализованој установи, и траје док постоји потреба за лечењем, али не дуже од изречене казне затвора, док је на основу члана 264. став 4. ЗКП окривљени ослобођен од дужности да надокнади трошкове кривичног поступка.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 бр.797/21 од 20.01.2022.године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Мине Таушановић, а

пресуда Другог основног суда у Београду К.бр. 1155/21 од 18.11.2021.године је потврђена.

Против правоснажних пресуда Другог основног суда у Београду К.бр.1155/21 од 18.11.2021.године и Вишег суда суда у Београду Кж1.бр.797/21 од 20.01.2022.године, захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА – адвокат Мина Таушановић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП) размотрио списе предмета, са правоснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, док је у осталом делу захтев недозвољен и нема законом прописан садржај.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, бранилац окривљеног АА истиче да је првостепену пресуду донела судија Ирина Ковачевић, која је била дужна да се из предметног поступка изузме сходно члану 37. став 1. тачка 4. ЗКП, с обзиром да је најпре била члан ванрасправног већа које је дана 07.10.2021.године донело решење Кв.бр.1165/21 којим је продужен притвор окривљеном АА, а да је након тога у истом поступку била председник већа на главном претресу, те да је другостепени суд пропустио да утврди да је у поступку дошло до битне повреде одредбе кривичног поступка, односно да је пресуду донела судија која је већ одлучивала у већу које је окривљеном продужило притвор.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Наиме, одредбом члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП прописано је да ова битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је на главном претресу учествовао судија или судија поротник који се морао изузети. Одредбом члана 37. став 1. ЗКП прописани су разлози за обавезно изузеће судије и то тачком 4. наведеног става, члана 37. ЗКП на коју се бранилац позива у захтеву, предвиђено је да ће судија бити изузет од судијске дужности ако је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или је одлучивао о потврђивању оптужнице или је учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком или је учествовао у поступку као тужилац, бранилац, законски заступник, или пуномоћник оштећеног, односно тужиоца или је саслушан као сведок или као вештак, ако закоником није другачије прописано. У конкретном случају, дакле, судија Ирина

Ковачевић у овом предмету није имала ниједну од наведених процесних улога које би биле разлог за њено обавезно изузеће.

Међутим, у појединим ситуацијама вишеструких процесних улога судије може се појавити сумња у непристрасност судије која је таквог квалитета да захтева његово изузеће од судијске дужности приликом доношења одлуке о кривици окривљеног за извршено кривично дело, што значи да постојање наведене битне повреде одредаба кривичног поступка у сваком конкретном случају представља фактичко питање.

Следом наведеног, Врховни касациони суд је оценио да у конкретном случају учешће судије која је водила главни претрес и донела првостепену пресуду и у Кв већу које је у том предмету једном продужило притвор према окривљеном, није таквог квалитета да би довело у питање непристрасност исте судије јер се приликом доношења решења Кв веће уопште није изјашњавало о кривици окривљеног, већ се искључиво бавило условима и разлозима за продужење притвора према окривљеном сходно одредбама члана 211.ЗКП и на сумаран начин оценило да ли тада доступни подаци указују на сумњу да је окривљени извршио кривично дело.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд је у овом делу захтев браниоца окривљеног АА – адвоката Мине Таушановић оценио неоснованим.

У осталом делу, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је недозвољен и нема законом прописан садржај.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП). Када се захтев подноси због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. ЗКП) окривљени преко свог браниоца, а и сам бранилац који у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени (члан 71. тачка 5. ЗКП), такав захтев може поднети само из разлога прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП, дакле, ограничено је право окривљеног и његовог браниоца на подношење захтева за заштиту законитости у погледу разлога због којих могу поднети овај ванредни правни лек и то таксативним набрајањем повреда закона које су учињене у првостепеном поступку и у поступку пред апелационим односно другостепеним судом и то због повреда одредаба члана 74, члана 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члана 439. тачка 1) до 3) и члана 441. став 3. и 4. ЗКП.

Одредбом члана 487. став 1. тачка 2) и тачка 3) ЗКП прописано је да ће Врховни касациони суд у седници већа решењем одбацити захтев за заштиту законитости, ако је недозвољен (члан 482. став 2, члан 483. и члан 485. став 4. ЗКП) и ако нема прописани садржај (члан 484.ЗКП).

Бранилац окривљеног формално указује на повреду члана 439. тачка 3) ЗКП иако суштински из самог образложења произилази да указује на повреду члана 441. став 1. ЗКП, с обзиром да тврди да је првостепени суд одлуком о кривичној санкцији,

крајње паушалним и пристрасним вредновањем доказа поступио супротно члану 16. ЗКП, јер закључци које је суд извео и на основу њих осудио окривљеног на казну затвора у трајању од 5 месеци, не произилазе из доказа утврђених у поступку.

Иако формално не истиче и повреду члана 440. ЗКП, бранилац окривљеног суштински указује на ову повреду истичући да је чињенично стање погрешно утврђено, при чему полемише са чињеницама утврђеним у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену доказа од стране првостепеног суда, давањем сопствене оцене изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побијаним правноснажним одлукама.

Како се, дакле, у овом делу захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, указује на погрешно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова као и на повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП, а што не представља законске разлоге због којих је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Бранилац на крају указује и на бинту повреду (одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводећи да је првостепени суд у образложењу навео да је свој закључак засновао и на извештају о догађају-насиља у породици МУП РС ПЦ Вождовац од 10.09.2021.године, а на ком доказу се пресуда не може заснивати јер не представља доказ у складу са ЗКП.

Међутим, иако бранилац у захтеву означава наведену повреду, у образложењу захтева не конкретизује у чему се повреда закона састоји, односно не наводи због чега сматра да се првостепена пресуда заснива на доказу на којем се не може заснивати и супротно којој одредби ЗКП је овај доказ изведен. По оцени Врховног касационог суда, у овом делу поднети захтев нема прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлоге за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само формално опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји.

Са свега изложеног, а на основу одредаба члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у ком делу је одбачен као недозвољен и члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484.ЗКП у ком делу је одбачен јер нема садржај, донета је одлука као у изреци.

**Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.**

**Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић